

zelena dežela

Glasilno Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije | št. 60, november 2007

Posvet Kmetijsko svetovalne službe na Bledu	Napovednik izobraževanj v decembru	Vrnitev iz KOP v SKOP	Na obisku pri Marti Sever, kmetici leta 2007
2-4	6	7	8

Posvet KSS o pregledu SKP in biomasi

Zadnji ponedeljek in torek v novembru je na Bledu potekal tradicionalni XXII. posvet Kmetijske svetovalne službe pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Terminalno in vsebinsko je prvi dan posveta sovpadal z ravnokar predstavljenimi načrti Evropske komisije za poenostavitev in nadaljnjo posodobitev skupne kmetijske politike (SKP). T. i. health check oz. pregled SKP bo temeljil na reformah iz leta 2003 in izkušnjah, pridobljenih po letu 2003. Čeprav so reforme posodobile SKP, predstavlja pregled stanja SKP enkratno priložnost za nadaljnji pregled politike. Na izzive in priložnosti EU smo poskušali odgovoriti na blejskem posvetu, kjer smo iz prve roke slišali tudi stališča avstrijskih in čeških kmetov.

Drugi dan je bil posvečen možnostim uporabe biomase v kmetijstvu in gozdarstvu, po utečenem voznom redu pa se je posvet končal s pregledom stanja v kmetijstvu v letu 2006 in prvimi ocenami stanja v letu 2007 ter s predstavitvijo ukrepov kmetijske politike v letu 2008. Več o posvetu na 2., 3. in 4. strani. (Fotografija: Žare Modlic)

Peter Vrisk izbran za podpredsednika COGECE

Splošna konfederacija kmetijskih zadrug v Evropski uniji COGECA je izvolila novo predsedstvo, v njem je tudi predsednik KGZS in ZZS Peter Vrisk

Na sedežu COGECA v Bruslju so potekale volitve za predsedstvo COGECE. Za novega predsednika je bil izvoljen Gert Van Dijk, za enega od podpredsednikov pa je bil izvoljen predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zadružne zveze Slovenije Peter Vrisk, ki bo skrbel za povezavo in prenos izkušenj med starimi in novimi članicami Evropske unije. Izvolitev Vriska za podpredsednika organizacije COGECA – Splošne konfederacije kmetijskih zadrug v Evropski uniji je izjemno pomembna za mednarodno dejavnost in prepoznavnost KGZS in ZZS ter za delovanje in odločanje v okviru EU ter njene kmetijske politike.

Izvolitev za dvoletni mandat je tudi rezultat intenzivnejših mednarodnih aktivnosti KGZS in intenzivnejšega delovanja sektorja za evropske zadeve na zbornici.

COGECA, katere članice sta tudi KGZS in ZZS, je krovna kmečka organizacija, ki zastopa kmetijske in ribiške zadruge v EU, njihove splošne in specifične interese nasproti oblastem EU (evropski komisiji, evropskem parlamentu svetu ministrov) in aktivno sodeluje pri pripravi in razvoju skupne kmetijske politike, promovira čezmejno sodelovanje, povezave in izmenjavo informacij, izkušenj in mnenj med zadrugami v EU. Vanjo je vključeno 30.000 združniških podjetij in skoraj devet milijonov članov, združuje pa več kot 600.000 zaposlenih, ki ustvarijo več kot 210 milijard evrov letnega prometa.

Z izvolitvijo slovenskega predstavnika v predsedstvu COGECE bomo lahko še okrepili sodelovanje in povezovanje slovenskih kmetijskih institucij s predstavniki kmetijskih institucij starih, novih in pridruženih članic Evropske unije. Peter Vrisk bo kot podpredsednik COGECE še okrepil povezave med državami EU in državami jugozahodnega Balkana.

Tudi Slovenija soustvarja skupno kmetijsko politiko

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo je tudi naše kmetijstvo postalo del skupne kmetijske politike. Na eni strani je bilo polnopravno članstvo v EU za Slovenijo veliko priznanje in spodbuda, po drugi strani pa imam občutek, da smo se kljub uspešnemu pogajanju pred vstopom soočili s številnimi vprašanji, kako bomo v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji izpolnjevali zahteve direktiv in usmeritev.

Kmetijska svetovalna služba pri KGZS je bila zaradi vstopa v EU postavljena v popolnoma drugačne pogoje delovanja, dejstvo pa je, da smo se jim znali uspešno prilagoditi. Slovenija je najuspešnejša med novimi državami EU pri črpanju sredstev za kmetijstvo in velika zasluga za to gre ravno svetovalcem in svetovalkam, ki delujejo v sistemu KGZS. Naj kot primer omenim samo uspešno izveden elektronski vnos vlog za vse vrste plačil, do katerih so upravičeni kmetje, in zadnje razpise v okviru Programa razvoja podeželja. Nova finančna sredstva so nujno potrebna za razvoj slovenskega kmetijstva, za njihovo pridobitev pa je nujno potrebna strokovna pomoč, ki ste je kmetje bili in je še boste deležni pri strokovnih službah znotraj KGZS.

V okviru zadnje reforme skupne kmetijske politike v letu 2003 je bila sprejeta zaveza, da je treba izvesti analizo delovanja te politike. Pregled SKP se bo odvijal ravno v času predsedovanja Slovenije, naša naloga pa je, da s skupnimi močmi pripravimo za slovensko kmetijstvo najustreznejše rešitve, te pa moramo na različnih ravneh argumentirano zagovarjati tudi v Bruslju.

V KGZS delujejo voljene strukture in strokovne službe, kar je naša velika prednost, saj na ta način lažje oblikujemo stališča do vseh odprtih vprašanj. Pregled skupne kmetijske politike se sicer sliši kot nedolžno opravilo, ki bo pokazalo, v kakšnem stanju je SKP, dobili pa naj bi tudi odgovore, kako narediti aktualno SKP učinkovitejšo. A zavedati se moramo, da bodo rezultati pregleda močno vplivali na oblikovanje skupne kmetijske politike po letu 2013, še posebej pa na prihodnji proračun EU. Po objavi namena in vsebin »zdravstvenega« pregleda SKP se že kažejo prvi ostri odzivi; npr. Nemčija in Anglija nasprotujeta postopnemu zmanjšanju pomoči velikim kmetom, Francija pa nasprotuje odpravi mlečnih kvot po letu 2015. Kot kaže, se nam na področju kmetijstva v času predsedovanja Slovenije EU obeta viharo obdobje, saj bo zelo težko uskladiti različne interese posameznih držav članic do posameznih predlogov.

Ključni izziv, ki ob pregledu SKP čaka evropsko kmetijstvo, je priprava dolgoročne vizije skupne kmetijske politike, na osnovi katere bomo vsi lažje delovali v vedno bolj globaliziranem svetu. Jasne usmeritve in natančno določeni pogoji delovanja so še posebej pomembni za kmeta, prav tako pa za uspešno in učinkovito delovanje kmetijske in drugih svetovalnih služb znotraj KGZS, brez katerih si ne znam predstavljati uspešnega izvajanja skupne kmetijske politike v Sloveniji.

Igor Kotnik, vodja sektorja za kmetijsko svetovanje

V državni svet izvoljena kandidata KGZS in ZZS

Elektorji interesnih organizacij so prejšnji teden na desetih volilnih zborih volili nove državne svetnike, ki bodo v 40-članskem državnem svetu zastopali interesne skupine. Med njimi so elektorji izbirali tudi dva predstavnika kmetov, ki bosta zastopala interese kmetijstva in podeželja. Med petimi kandidati sta največ glasov dobila prav kandidata Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zadružne zveze Slovenije Cveto Zupancič in Peter Vrisk, ki sta zastopala interese kmetov že v sedanjem mandatu državnega sveta.

XXII. posvet Kmetijske svetovalne službe

Kmetijstvo potrebuje stabilnost

Osrednja tema prvega dne letošnjega XXII. posveta Kmetijske svetovalne službe Slovenije je bila prihodnost slovenskega kmetijstva in podeželja v skupni kmetijski politiki (SKP). Čeprav so reforme posodobile SKP, predstavlja pregled stanja SKP enkratno priložnost za nadaljnji pregled politike. Zajema tri vprašanja: kako bi lahko bil sistem neposrednih pomoči učinkovitejši in preprostejši, kako v svetu, v katerem živimo, prilagoditi mehanizme za podporo trgu, ki so bili prvotno namenjeni skupnosti šestih držav, in kako se odzvati na nove izzive, kot so podnebne spremembe, biogoriva, gospodarjenje z vodami in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

»Dejavnost ima pomemben družbeni vidik, saj je po evropskem modelu kmetovanja to še vedno prvenstveno družinski posel. Kljub miselnim premikom v smeri proizvodnje biogoriv in strahu pred podnebnimi spremembami na pomenu znova pridobivajo stara vprašanja o samooskrbi, visokih cenah za porabnike in celo pomanjkanje hrane,« je izpostavil svetovalec za strategijo komuniciranja Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja pri Evropski komisiji **E. Leguen de La croix**.

Podpredsednik avstrijske kmetijske zbornice in predsednik koroške kmetijske zbornice **Walfried Wutscher** pa se boji, da načrtovan pregled skupne kmetijske politike služi kot pretveza za novo

kmetijsko politiko EU. »Kmetijstvo EU ne potrebuje reforme, temveč stabilnost,« je poudaril Wutscher in opozoril, da trenutna rast cen kmetijskih pridelkov ne more in ne sme služiti kot razlog za kratkoročno korenito zmanjšanje kmetijskega proračuna.

Podpredsednik Evropskega združenja kmetijskih organizacij in predsednik češke kmetijske zbornice **Jan Veleba** je pojasnil, da je bil finančni in programski okvir skupne kmetijske politike EU do leta 2013 jasno določen. Zato ne verjame, da bi prišlo do kakšnih velikih sprememb, saj Evropa nanje ni pripravljena. Si pa Čehi želijo spremembe v SKP, ki bi izenačile pogoje za gospodarjenje starih in novih članic.

Stališča kmetijskega ministrstva do

pregleda SKP je predstavil direktor Direktorata za kmetijstvo **Branko Ravnik**. »Pregled skupne kmetijske politike ne bo prinesel bistvenih sprememb za Slovenijo, saj izbrana shema ostaja v veljavi. Prepričan sem, da slovensko kmetijstvo po obdobju velikih prilagajanj potrebuje več stabilnosti.«

V nadaljevanju posveta je **dr. Emil Erjavec** z Biotehniške fakultete navedel nekaj dejstev, ki bodo vplivala na SKP: »Pričakujemo lahko ohranitev obsega skupnih financ, razen morda možnosti, ki jih ponuja prostovoljna modulacija, s tem pa premik iz prvega v drugi steber SKP. Ti premiki bodo nacionalno omejeni in prisotni zgolj v državah starih članicah. Pričakujemo lahko spremembe pri neposrednih plačilih, predvsem z ukinitvijo dela proizvodno vezanih plačil ter prenosom sredstev v ovojnico za zgodovinske pravice.«

Marjan Papež

Peter Vrisk, predsednik KGZS: »Potrebna bo še precej časa, da se izoblikuje dokončni dokument o modelu evropskega kmetijstva. Stališča posameznih držav in ustanov znotraj njih so namreč različna. KGZS do leta

2013 ne bo podprla korenitih sprememb plačilne sheme, saj moramo počakati na učinke izvedbene reforme. Preučiti je treba možnost vložitve zahtevka za več let, s čimer bi znižali administrativne stroške. Sistem navzkrižne skladnosti s kontrolami je treba poenostaviti. Pri urejanju trgov je treba obdržati mehanizme, ki preprečujejo nihanja oskrbe s kmetijskimi proizvodi in cen. Poiškati moramo mehanizme, ki bodo krepili konkurenčnost kmetijstva in skrbeli za uravnavanje trga. Dolgoročni rešitev evropskega kmetijstva je krepitev politike razvoja podeželja.«

Nataša Belingar, direktorica KGZS: »Slovenija potrebuje celovito strategijo razvoja kmetijstva in podeželja, ki bo podlaga za pripravo stališč Slovenije do SKP po letu 2013. Ta mora zagotoviti stabilno okolje za dolgoročne usmeritve v kmetijstvu. Za učinkovito vključevanje Slovenije v oblikovanje in izvajanje prihodnje SKP je nujno ohraniti obstoječi sistem organiziranosti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Njene strokovne službe na področju kmetijskega svetovanja, živinoreje in gozdarstva imajo neposreden stik z uporabniki SKP, to je kmeti in drugimi prebivalci podeželja, zato lahko najbolje zaznajo, kako posamezen ukrep SKP deluje v praksi, in to prenesejo oblikovalcem SKP na kmetijskem ministrstvu.«

Odvetnik odgovarja

Posledica neznanja

Vprašanje: Bralec v vprašanju navaja, da je zaradi neznanja in nepravilne razlage zakona naredil napako, ki ima za posledico, da je vso zemljo lahko prepisal zgolj na enega od svojih treh otrok. Zanima ga, ali se da kako urediti, da bi tudi druga dva otroka kaj dobila.

Odgovor: Postavljeno vprašanje je žal zelo skopo s podatki, in sicer o vrsti, kulturi in velikosti zemljišč, o tem, ali je bila predmet izvedenega prenosa zaščiten kmetija, ali je bil bralec ključni lastnik kmetije ter ali se je dejansko stanje glede obsega in kulture zemljišč tekom časa spreminjalo.

Prenos lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih (v tem primeru prenos med prednikom in potomci) urejata Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) in Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG).

Možne situacije v tem primeru:

a) Vsa zemlja bralca je predstavljala zaščiten kmetij.

Zaščiten kmetija je kmetijska oziroma kmetijsko-gozdarska gospodarska enota, ki je v lasti ene fizične osebe ali lasti, solasti ali skupni lasti zakonskega para ali v solasti enega od staršev in otroka ali posvojenca oziroma njegovega potomca in obsega najmanj 5 hektarjev in ne več kot 100 hektarjev primerljive kmetijske površine ter se v skladu z določili ZDKG v prometu ne more deliti, razen v primeru:

- če se povečuje, zaokrožuje obstoječa zaščiten kmetija ali nastaja nova zaščiten kmetija;
- če se na ta način povečuje ali zaokrožuje druga kmetija oziroma se povečuje ali zaokrožuje kmetijsko zemljišče, ki je v lasti kmetijske organizacije ali samostojnega podjetnika posameznika;
- če se odtujijo stavbna zemljišča;
- če se odtujijo zemljišča, ki se jih po predpisih o dedovanju kmetijskih gospodarstev sme zapustiti z oporoko;

– če pridobi lastninsko pravico na zaščiteni kmetiji Republika Slovenija oziroma občina;

– če lastnik poveča ali vzpostavi solastninski delež na zaščiteni kmetiji v korist solastnika, zakonca ali zunajzакonskega partnerja, potomca, posvojenca ali njegovega potomca tako, da zaščiten kmetija še naprej izpolnjuje pogoje po predpisih o dedovanju kmetijskih gospodarstev.

Če je pri prenosu na enega potomca bralca šlo za zaščiten kmetijo, torej ni bilo mogoče deliti zemlje tudi drugim bralčevim potomcem. Izjemo od tega predstavljajo nekateri posamezni deli zaščiten kmetije – zemljišča, ki za obstoj zaščiten kmetije niso ključnega pomena.

Pomemben je sedanj status prenesene zemlje na potomca, saj je v primeru, da to ni več zaščiten kmetija, pogodben prenos dela zemljišč na druga dva otroka možen, seveda pa bo v tem primeru šlo za pogodbo med otrokom, ki je lastnik zemlje, in drugima

Bralci se lahko obrnete tudi neposredno na odvetniško pisarno Verstovšek, in sicer na številko 051 610 640, ki je namenjena samo našim bralcem.

otrokoma. Če pa gre še vedno za zaščiten kmetijo, je možno prenesti nekatera zemljišča (stavbna ali pa tista, ki za kmetovanje niso potrebna), razliko pa izplačati v denarju.

b) Vsa zemlja bralca je predstavljala kmetijska zemljišča, ki niso bila del zaščiten kmetije in tudi danes ta zemljišča niso del zaščiten kmetije.

V tem primeru je možen prenos lastninske pravice od otroka, ki je lastnik zemlje, na druga dva otroka. Možne so različne pogodbe, npr. darilna, prodajna itd., katerih izvedba pa zahteva različne postopke in odmero davka. Kate-ri pravni posel je najprimernejši, je odvisno od konkretnih okoliščin primera, ki pa iz vprašanja niso razvidne.

Spodbude za pridelavo biomase ne smejo dodatno dražiti hrane

Drugi dan posveta je bil večinoma namenjen izkoriščanju biomase s kmetijskih in gozdnih površin. Naraščanje cen naftnih proizvodov in omejene zaloge fosilnih goriv nas silijo k razmisleku, kako se bomo uprli energetski odvisnosti od uvožene nafte ter prešli na naslednjo stopnjo

človeškega razvoja, ki bo temeljila na obnovljivih virih energije. Prehod je še toliko bolj umesten ob rekordnih cenah črnega zlata, ki mu ob vse večjem povpraševanju cena konstantno raste.

Učinek politik spodbujanja biomase in prehoda na obnovljive vire goriv je

zaradi kompleksnosti težave dolgotrajen. Področje zahteva za hitrejši razvoj spodbude, ki pa morajo biti premišljene. Ukrepi subvencioniranja pridelave biomase zahtevajo dobro poznavanje tržnih razmer in dolgoročno načrtovanje predvsem za omilitev aktualne težave rasti cen hrane.

Rezerva predvsem pri gozdovih

Slovenija ima na področju rabe biomase iz gozdov še veliko rezerv. Največji potencial je v redčenjih in na površinah, ki so v fazi zaraščanja s privesjo velike količine grmovnih vrst in dreves slabše kakovosti. Ocenjujejo, da bi lahko povečali količino biomase na okoli 2 milijona kubičnih metrov oziroma povečali delež biomase v skupni porabi energije s 3,6 na okoli 10 odstotkov.

Biomasi sektor je lahko ob prodaji toplote, gradnji, montaži in vzdrževanju sistemov eden izmed pomembnih virov razvoja podeželja. V primeru rabe biomase za toploto skoraj ves denar ostane doma, medtem ko gre denar ob uporabi fosilnih goriv večinoma v tujino.

Usmeritve EU obvezujejo tudi Slovenijo

Slovenija se je zavezala cilju zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov. Po zadnji konferenci okoljskih ministrov je cilj Slovenije do leta 2020 proizvesti 25 odstotkov energije iz obnovljivih virov. Po besedah **Hinka Šolinca** z Ministrstva za okolje in prostor se bodo morale aktivnosti za doseganje tega cilja povečati za kar okoli dvajsetkrat. Potreben bo nov pristop, tako sistemski kot kadrovski. To pomeni velik izziv za vse organizacije na tem področju, saj bo to zahtevalo veliko svetovanja in povezovanja med organizacijami. KGZS lahko igra ob razširitvi svetovanja v ta namen pomembno povezovalno vlogo med kmeti kot dobavitelji toplote in lokalnim prebivalstvom.

Avstrijski model koriščenja biomase

V Avstriji smo priča razcvetu energetskega pogodbeništvu. To se je uveljavilo kot eden izmed pomembnih virov prihodka na podeželju. Zbornica pomaga predvsem pri svetovanju za konkretne projekte. Strokovnjaki za biomaso so tesno povezani s kmetijskimi svetovalci in lahko tako celovito svetujejo kmetiji na vseh področjih.

Dr. Heinz Kopetz je na začetku poudaril, da včasih še ni dovolj jasno, da lahko kurjenje biomase preprečuje segrevanje ozračja. Pri kurjenju se namreč sprosti le tisti CO₂, ki so ga rastline v času svoje rasti vezale skozi fotosintezo. Če les zgine v gozdu ali ga skurimo, je z vidika sproščanja CO₂ pravzaprav vseeno.

Miha Koprivnikar

Izjave tujih predavateljev

Walfried Wutscher, podpredsednik avstrijske kmetijske zbornice in predsednik koroške kmetijske zbornice: »Iz napovedanih manjših (nedolžnih) popravkov skupne kmetijske politike skozi t. i. health check se vse bolj kaže, da je pred nami precej obsežna reforma SKP.«

E. Leguen de Lacroix, svetovalec za strategijo komuniciranja Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja: »Izvajanje navzkrižne skladnosti je pomemben argument za zagovor skupne kmetijske politike pred tistimi, ki jo želijo ukiniti.«

Jan Veleba, podpredsednik COPA (Evropskega združenja kmetijskih organizacij) in predsednika AK ČR (Kmetijske zbornice Češke Republike): »Delujoče in močno kmetijstvo je potrebno tudi v današnji Evropi, zato se ne odločamo prehitro, da nas to v prihodnosti ne bo spravljalo v slabo voljo.«

Dr. Heinz Kopetz, predsednik evropskega in avstrijskega Združenja za biomaso: »Ljudje večinoma še ne razumejo, da lahko kurjenje biomase preprečuje segrevanje ozračja.«

Mnenja kmetov o posvetu

Janko Arlič, Škale pri Velenju: »Bal sem se, da nas bo vstop v Evropsko unijo bolj prizadel, vendar tudi v novih razmerah položaj obvladujemo. Po današnji razpravi pa me le malo skrbi. Če bo prišlo do omejitev neposrednih plačil za Slovenijo, ki ima izredno veliko površin na območjih z omejenimi dejavniki, bo to za nas težko. Sicer pa me kot predsednika odbora za mleko pri KGZS močno zanima področje mlečnih kvot. Če smo bili pred štirimi leti, ko so se te uvažale, skeptični do njih, smo sedaj proti ukinitvi, razen če dobijo kmetje na območjih z omejenimi dejavniki neko nadomestilo.«

Janez Eržen, Žabnica: »Trenuten položaj v slovenskem kmetijstvu je kolikor toliko zadovoljiv. Nekoliko pa sem presenečen, da je toliko nejasnosti v vsem, kar se predstavlja našim kmetom in tudi strokovnjakom s strani Evropske unije. Izjave predstavnikov Evropske unije so tako nejasne, da je velika negotovost, kako bo v prihodnje. Predvsem se bojim, ker imamo v Sloveniji majhne kmetije, o marsičem pa odločajo tisti, ki imajo velike kmetije.«

Zelena dežela

je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, e-naslov: kgzs@kgzs.si.

Grafično oblikovanje in izvedba: ČZD Kmečki glas • Jezikovni pregled: Sonja Janeš • Tisk: Delo, d. d. • Naklada: 141.000 • Cena: 0,30 evra

Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Sklepi XXII. posveta Kmetijske svetovalne službe

Sklepi glede pregleda SKP

1. Slovenija potrebuje celovito nacionalno strategijo razvoja kmetijstva in podeželja, ki je temeljna podlaga za pripravo celovite strategije Slovenije do prihodnje SKP po letu 2013. Šele na osnovi celostne nacionalne strategije bomo lahko izoblikovali slovensko vizijo do prihodnje SKP, ki mora podati usmeritve in zagotoviti stabilno okolje za dolgoročne usmeritve v kmetijstvu.

2. Slovenija mora krepiti mehanizme za razvojno usmerjanje kmetijstva, da bo to konkurenčno na skupnem evropskem trgu. Ker je kmet z ukinitvijo tržnih mehanizmov in proizvodno vezanih plačil vedno bolj »svoboden« v tem, kaj naj prideluje glede na potrebe trga, morajo biti mehanizmi skupne kmetijske politike naravnani dolgoročno.

3. Slovenija mora ohraniti in spodbujati večnamensko kmetijstvo in kmetijstvo ekosocialnega tipa, ki bo ohranjalo strukturo, poseljenost in obdelanost krajine, poudarek pa moramo dati tudi povečevanju konkurenčnosti in učinkovitosti v danih možnostih pridelave.

4. Ohranitev dohodkovnega položaja na račun izboljšanja učinkovitosti poslovanja naših kmetij je dolgotrajen proces, zato bi bilo nenadno in občutno znižanje neposrednih plačil usodno za ohranitev in nadaljnji razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja. Sredstva za slovensko kmetijstvo se v prihodnosti ne smejo zmanjšati.

5. Za učinkovito vključevanje Slovenije v oblikovanje in izvajanje prihodnje SKP je treba nujno ohraniti obstoječi sistem organiziranosti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Njene strokovne službe na področju kmetijskega svetovanja, živinoreje in gozdarstva omogočajo strokovno podporo in pretok informacij od kmetov in ostalih prebivalcev podeželja navzgor, do ministrstva in vlade, in obratno.

6. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije želi biti

pomemben partner pri pripravi stališča Slovenije do pregleda SKP. Od Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano pričakuje:

- da bo za pripravo dokumenta na voljo dovolj časa,
- da bo osnova za odločitve osnovana na predhodno opravljenih temeljitih analizah in študijah.

7. Pred spremembo kmetijske politike je treba počakati na učinke ravnokar izvedene reforme plačil. Neugodno je, da so razlike v shemah, s tem pa tudi plačil kmetom znotraj EU tako velike. Do leta 2013 ne podpiramo korenitih sprememb (so pa možni popravki sheme). Treba je ohraniti določen delež proizvodno vezanih plačil.

8. Delovanje združništva in stabilnost nacionalnega finančnega sistema, ki sta namenjena tržnim in razvojnim potrebam kmetij, je treba razvijati skladno s prihodnjimi smernicami razvoja.

9. Treba je obdržati mehanizme, ki omogočajo urejati trg in preprečujejo nihanja oskrbe s kmetijskimi pridelki ter nihanja cen, zagotavljajo stabilnost pridelave ter oskrbe. Podpiramo lahko le učinkovit sistem, ki bo deloval kot varnostna mreža in bo prilagojen potrebam posameznih članic.

10. Mlečne kvote so ukrep, ki je zagotavljal stabilnost prireje mleka v Sloveniji in to ohranjalo tudi v težjih razmerah za prirejo. Zato se načeloma zavzemamo za spremembe tega področja s postopnim povečanjem nacionalnih kvot, in sicer na način in v obsegu, da bomo obdržali nacionalno mlečno verigo in hkrati ne bomo porušil stabilnosti trga z mlekom v EU. Pri opuščanju sistema mlečnih kvot in s tem poveznih strukturnih spremembah je treba biti izjemno pozoren na to, da bodo nastopile težave predvsem na območjih z omejenimi dejavniki.

11. Pripraviti je treba učinkovito strategijo prilaganja kmetijstva podnebnim spremembam ter hkrati zagotoviti ukrepe za odpravo njihovih posledic in fi-

nančnih sredstev. Upravljanje z vodami pa ni zgolj skrb kmetijstva, marveč celotne skupnosti, ki mora najti načine in druge finančne vire, kako ohraniti in čim bolj izkoristiti vodne vire tudi v kmetijstvu. Z upravljanjem s tveganji zaradi nepredvidljivih naravnih pojavov in izbruhov bolezni je treba pripraviti učinkovite mehanizme, ki bodo enakovredno na voljo vsem državam članicam ter podprte z ustreznimi finančnimi viri.

12. Sistem navzkrižne skladnosti je preveč kompleksen, zato ga je treba tehnično poenostaviti, hkrati ne odobravamo uvedbe dodatnih zahtev, ker še ne poznamo uporabne vrednosti učinka navzkrižne skladnosti na izpolnjevanje zastavljenih ciljev. Navzkrižna skladnost naj zajema le tista pravila, ki so potrebna, da se zagotovi cilje SKP. Poenostavitev sistema kontrole in sankcij je nujna.

Sklepi glede uporabe biomase

13. Potrebna je priprava dolgoročnih energetskih usmeritev za zmanjšanje porabe energije.

14. Začeti je treba s sanacijo energetske potratnih stavb ter pri gradnji novih objektov težiti k čim manjši energetski porabi teh objektov.

15. Pri oskrbi trga z biomaso je treba težiti k lokalni oskrbi.

16. Potrebna je več svetovanja, povezovanja različnih sektorjev, temeljitejšega sodelovanja ministrstev ter več povezovanja kmetijske svetovalne službe z gozdarji in drugimi organizacijami.

17. Treba je zagotoviti več spodbud in svetovanja za področje biomase.

18. Pri odločanju, katere kulture pospeševati, je treba imeti v mislih dejstvo, da je primarna naloga kmetijstva pridelovanje hrane.

19. Pri lesni biomasi je treba težiti k pogodbenemu ogrevanju, predvsem javnih stavb.

20. Za večji obseg uporabe biomase je treba omogočiti vzpostavitev svetovalne službe za gozdarstvo.

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Zopet se bliža čas božičnih in novoletnih praznikov, zato bi rada za nakup daril najela manjši kredit. Lahko v Deželni banki Slovenije dobim ugoden kredit?

V Deželni banki Slovenije vam od 23. 9. do 21. 12. 2007 ponujamo zelo ugoden jesenski kredit do 5.000 EUR, z ugodno fiksno obrestno mero in dobo odplačevanja do 24 mesecev. Obrestna mera in stroški odobritve so enaki za komitente in nekomitente, vsi kreditorejmalci pa sodelujejo tudi v nagradni igri.

Informativni izračun na dan 1. 11. 2007, ki upošteva pogoje in predpostavke, veljavne na dan izračuna.

Znesek kredita:	5.000,00 EUR
Doba odplačevanja:	24 mesecev
Mesečna anuiteta:	222,53 EUR
Stroški odobritve:	65,00 EUR
SEOM:	8,01 %

Dodatne informacije so vam na voljo na katerikoli izmed 88 enot Deželne banke Slovenije, na spletni strani www.dbs.si ter na brezplačni telefonski številki DBS FON 080 17 55.

DBS FON
((080 17 55)) DBS NET DBS PRONET www.dbs.si

Deželna banka Slovenije d. o. o., Kolobovska 9, 1000 Ljubljana, info@dbs.si, www.dbs.si

POSEBNO OBVESTILO

NAMEN:
PLAČEVANJE POLOŽNIC V BANKI

PO NAJNIŽJI CENI MED BANKAMI V SLOVENIJI

ZNESEK:
EUR 0,94

KRAJ PLAČILA:
V 88 POSLOVALNICAH DBS

INFO NA BREZPLAČNI ŠTEVILKI:
080 17 55

ALI NA WWW.DBS.SI

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE
vedno blizu

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE, z. o. o.

AKTUALNO DOGAJANJE

Pripravila
mag. Anita Jakuš

Zadružna izobraževanja

V novembru je Zadružna zveza Slovenije začela z izobraževanji v regijah, ki jih pripravlja že peto leto zapored, tokrat za zadrušnike, člane upravnih in nadzornih odborov zadrug in zaposlene v zadrugah ljubljanske in zasavske regije. Na srečanju smo predstavili novosti, ki jih prinaša novela zakona o zadrugah, ki jo je državni zbor sprejel konec aprila 2007. Udeležence smo seznanili z vsebino objavljenih javnih razpisov iz Programa razvoja podeželja 2007–2013 v skla-

du z uredbo o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013. Opozorili smo na možnosti in pravočasno prijavo projektov za posamezne ukrepe, v katerih lahko sodelujejo tudi zadrug. V popoldanskem delu sta bila predstavljena poslovanje zadrug v omenjenih regijah in predlog regijske organiziranosti zadrug v Zadružni zvezi Slovenije.

Upravni in nadzorni odbor Zadružne zveze Slovenije

Pred koncem leta sta se na skupni seji sestala nadzorni in upravni odbor Zadružne zveze Slovenije (zveza). Osrednja točka tokratnega srečanja je bila predlog regijske organiziranosti članic zveze in s tem povezana sprememba pravil zveze. Na izrednem občem zboru, predvidenem za 11. december 2007, bodo članice zveze odločale o spremembi regijske organiziranosti zadrug. Upravni odbor se je seznanil tudi s poslovanjem zveze v prvem devetletnem obdobju in naborom zadružnih izobraževanj, ki bodo potekala v okviru Zadružne akademije 2007/08.

Cvetko Zupančič in Peter Vrisk izvoljena v državni svet

Na volitvah dveh predstavnikov kmetov v državnem svetu, ki so potekale 22. novembra 2007, sta bila izvoljena kandidata Zadružne zveze Slovenije in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk in Cvetko Zupančič. Zadružna zveza Slovenije in zadrušniki izvoljenima državnima svetnikoma iskreno čestitam!

Zadružna akademija se je začela

Zadružna zveza Slovenije je zadružno akademijo 2007/08 začela s seminarjem na temo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zadrugah, ki ga je sprejel državni zbor po daljših pripravah konec aprila 2007. Seminar, ki je potekal 6. novembra 2007 v Ljubljani, je bil namenjen vsem zainteresiranim, zlasti pa strokovnim delavcem zadrug, ki se pri svojem delu ukvarjajo tudi z vprašanji priprave predlogov za vpis

v sodni register, urejanjem članstva in drugimi statusno-pravnimi vprašanji ter pripravo postopkov za statusno-pravno preoblikovanje zadrug. Drugi seminar z naslovom Priprave na obračun poslovanja za leto 2007 je predstavil med drugim davčno zakonodajo, nova pravila nakazovanja na transakcijske račune, pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga, novosti na področju avtorskih in podjemnih pogodb in vrsto drugih za računovodje pomembnih informacij za pravilno pripravo obračuna poslovanja.

Kmečka lista – društvo za razvoj kmetijstva in podeželja se je na srečanju, ki je potekalo 13. novembra 2007 v Lukovici, seznanila z delom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in dogajanjem na področju sprejemanja novega zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Na predlog zakona je pripravila pripombe,

ki jih je posredovala tudi kmetijskemu ministrstvu. Kmečka lista podpira obvezno članstvo v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, nižji prag vstopa za članstvo, kot ga je predlagalo ministrstvo, nasprotuje temu, da se število članov iz druge volilne skupine v svetu zbornice prepolovi in je za odpravo omejitve mandatov članov obveznih organov zbornice.

Sonja Arlič, predsednica Zveze rejcev govedi rjave pasme:

Z ustanovitvijo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) smo dobili težko pričakovano stanovsko organizacijo, a ji že od začetka ni bilo lahko. Nekaterim ni ustrezala množičnost, drugim predsednik, tretjim spet kaj drugega. Nihče od teh pa ni premogel toliko zdrave kmečke pameti, da bi ugotovil, da moramo kmetje nastopati enotno, nesoglasja pa reševati znotraj organizacije.

Prišel je tudi čas ustanavljanja priznane rejske organizacije (PRO) v govedoreji. Zveza rejcev govedi rjave pasme Slovenije (ZRGRPS) je skupaj s strokovnimi službami KGZS, Govedorejsko službo Slovenije pri Kmetijskim inštitutu Slovenije in Biotehniško fakulteto, oddelkom za zootehniko, pripravila rejski program za rjavo pasmo goved.

KGZS se je zavedala pomena rejskih organizacij v govedoreji, zato je imela tudi pripravljen program sodelovanja z govedorejci, vendar se je vabilu na pogovore odzvala samo ZRGRPS. Prepričana sem, da je bila naša odločitev pravilna, čeprav marsikomu ni bila po volji. Nekateri so se zelo trudili in se še vedno trudijo prikazati KGZS kot organizacijo, ki stoji na nasprotni strani. Tako razmišljanje in govorjenje je nekorektno in neumno, med kmeti pa ustvarja nezaupanje. Udarna tema

je tudi obvezno članstvo v KGZS. Dvoma ni. Ker je zbornica stanovska organizacija, je vprašanje odveč. Vsi kmetje pripadamo kmečkemu stanu, zato smo vsi obvezni člani.

Obstaja in resnega dela naše rejske zveze si brez aktivnega sodelovanja s KGZS in drugimi strokovnimi ustanovami v živinoreji ne znam predstavljati. Neločljivo smo povezani in odvisni drug od drugega. Kdor ne zna ceniti domačega dela, strokovnih služb in znanja, ki od tam prihaja, kdor ne ceni lastne organizacije in samega sebe, ne more pričakovati, da bo sam cenjen in spoštovan.

Dr. Ernest Gröblacher, direktor kmetijsko gozdarske zbornice avstrijske Koroške:

Ustanovitev Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije leta 2000 je bila tudi za kmetijske zbornice v Avstriji zgodovinskega pomena. Mnenja smo, da je javnopravno zastopstvo kmetov z obveznim članstvom najboljša možnost za zastopanje interesov kmetijstva in gozdarstva. Predvsem vidimo široko in množično članstvo tudi kot nalogo za izravnano interesov med malimi in velikimi kmeti. Vsa leta od ustanovitve KGZS naprej smo skupaj razvijali sodelovanje in ga podkrepili z različnimi aktivnostmi. Predvsem se povezujemo, da uskladimo svoja gledanja na skupno kmetijsko politiko EU, ker želimo s strateškim partnerstvom skupaj zastopati interese kmetijstva in gozdarstva naše regije. Trudimo se tudi za čezmejno sodelovanje v okviru projektov ter organiziranja strokovnih ekskurzij in posvetov za izmenjavo strokovnega znanja. V tem smislu želimo sodelovanje v prihodnosti še poglobiti, da krepimo in ohranimo kmetijstvo ter gozdarstvo v skupnem prostoru Alpe–Jadran.

Napovednik izobraževanj v okviru Kmetijske svetovalne službe KGZS

Kmetijsko gozdarski zavod Celje

Dodatne informacije dobite po telefonu, št.: * (03) 898 82 70, ** (03) 42 55 514, *** (02) 88 39 914.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
4. 12.	Pravni posli v zvezi z vrtnarskimi kmetijami	Ne velja za SKOP/KOP	Predavalnica KGZS – Zavod CE, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje **	9.00
4. 12.	Preverjanje izpolnjevanja zahtev standardov za fitofarmaceutvska sredstva in za dobre kmetijske in okoljske pogoje na praktičnih primerih	SKOP/KOP IVR – predavanje	Predavalnica KGZS – Zavod CE, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje **	11.15
4. 12.	– Pridelava in bilanca krme na kmetiji – Organoleptično ocenjevanje krme s prikazom	SKOP/KOP REJ – prikaz	Gostilna Kovač, Podgorje pri Slovenj Gradcu ***	10.00
5. 12.	– Koruzni hrošč – Hrušev ožig v travniških sadovnjakih – Predstavitel standardov za fitofarmaceutvska sredstva in za dobre kmetijske in okoljske pogoje	SKOP/KOP – IPL, TSA in NS predavanje	Kulturni dom Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 72, Šmartno ob Paki *	10.00
11. 12.	Lokalna trajnostna oskrba z živili (posvet)	Ne velja za SKOP/KOP	Predavalnica KGZS – Zavod CE, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje **	9.00
17. 12.	Novosti s področja varstva rastlin	SKOP/KOP IVR – pred.	Predavalnica KGZS – Zavod CE, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje **	9.00
17. 12.	Biotično varstvo rastlin	SKOP/KOP IVR – pred.	Predavalnica KGZS – Zavod CE, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje **	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite po telefonu, št.: (01) 513 07 18.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
4. 12.	– Dušik: pomembno hranilo rastlin in onesnaževalec podtalne vode – Do naravne oskrbe rastlin z dušikom, z vmesnim posevkom metuljnic oziroma TDM	SKOP/KOP – navzkrižna skladnost	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	9.00
4. 12.	– Preverjanje zahtev standardov za ohranjanje živalskih vrst in habitatov, za identifikacijo in registracijo živali ter za zdravstveno varstvo ljudi in živali na praktičnih primerih – Vpliv prehrane krav na plodnost	SKOP/KOP – navzkrižna skladnost	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	9.00
5. 12.	– Preverjanje izpolnjevanja zahtev za varovanje podzemnih voda na praktičnih primerih – Informiranje kmetov o ukrepih kmetijske politike s poudarkom na ukrepih SKOP	SKOP/KOP – navzkrižna skladnost	Levstikov dom v Velikih Laščah	9.00
6. 12.	Posvet o jagodah	SKOP/KOP – IPS – predavanje	Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, Ljubljana	9.30
od 3. 12. do 7. 12.	Peka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način – certifikatno izobraževanje	Ne velja za SKOP/KOP	Velika sejna soba občine Litija	Vsak dan ob 10.00

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

Dodatne informacije dobite po telefonu, št.: (02) 539 14 17.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
4. 12.	Kletarski večer – razgovor ob vinu in o vinu	Ne velja za SKOP/KOP	Izlet. kmetija Hadik, Ivan Ščernjavič, Lendavske Gorice 144, 9220 Lendava	10.00
5. 12.	Prikaz predelave sadja – sok, kis	SKOP/KOP – TSA – predavanje	Kmetija Gjergjek, Kovačevci 28, 9264 Grad	10.00
5. 12.	Problematika varoze v Pomurju in Sloveniji	Ne velja za SKOP/KOP	NVI Murska Sobota, Markišavska c. 5, 9000 Murska Sobota	18.00
5. 12.	– Nekemični ukrepi varstva vrtnin – Možnosti za biotično zatiranje škodljivcev vrtnin v zaščitnih prostorih – Vpliv posameznih hranil na višino in kakovost pridelka pri zelenjavi – Negativni vplivi prekomerne uporabe mineralnih gnojil in pomen analiz	SKOP/KOP – IVR – predavanje	Vaško-gasilski dom Pertoča, Pertoča 55A, 9262 Rogašovci	9.00
7. 12.	Kletarski večer – razgovor ob vinu in o vinu	Ne velja za SKOP/KOP	Vaški dom Filovci, Filovci 67A, 9222 Bogojina	17.00
11. 12.	Osnovni tečaj za izvajalce zdravstvenega varstva rastlin	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod MS Stefana Kovača 40, 9000 M. Sobota	13.00
11. 12.	Tečaj iz računalništva	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 M. Sobota – računalniška učilnica	15.00

11. 12.	Osnovni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 M. Sobota	9.00
12. 12.	Osnovni tečaj za izvajalce zdravstvenega varstva rastlin	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 M. Sobota	13.00
12. 12.	Problematika varoze v Pomurju in Sloveniji	Ne velja za SKOP/KOP	NVI Murska Sobota, Markišavska c. 5, 9000 Murska Sobota	18.00
14. 12.	– Nekemični ukrepi varstva vrtnin – Možnosti za biotično zatiranje škodljivcev vrtnin v zaščitnih prostorih – Vpliv posameznih hranil na višino in kakovost pridelka pri zelenjavi – Negativni vplivi prekomerne uporabe mineralnih gnojil in pomen analiz	SKOP/KOP – IVR – predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Stefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
19. 12.	Problematika varoze v Pomurju in Sloveniji	Ne velja za SKOP/KOP	NVI Murska Sobota, Markišavska c. 5, 9000 Murska Sobota	18.00

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Dodatne informacije dobite po telefonu, št.: * (05) 381 12 95, ** (05) 731 28 51, *** (05) 367 10 75.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
4. 12.	Organoleptično ocenjevanje krme s prikazom	SKOP/KOP – REJ – prikaz	Tolmin, sejna soba KZ Tolmin, Rutarjeva 35 *	10.00
7. 12.	– Organoleptično ocenjevanje krme s prikazom – Ogled vzorne, tehnološko usmerjene kmetije	SKOP/KOP – REJ – prikaz	Kmetija Meden, Senožče 52a **	11.00
11. 12.	Hlevi z zunanjo klimo	SKOP/KOP – REJ – predavanje	Kobarid, Dom Andreja Manfreda *	9.30
11. 12.	Organoleptično ocenjevanje krme s prikazom	SKOP/KOP – REJ – prikaz	Kobarid, Dom Andreja Manfreda *	9.30
11. 12.	Stanje ogroženih travniških vrst ptic ter tehnološka priporočila za upravljanje posebnih travniških habitatov	SKOP/KOP – HAB – predavanje	Kobarid, Dom Andreja Manfreda *	9.30
13. 12.	– Območja Natura 2000 – Ohranjanje biotske raznovrstnosti na travniških – Predstavitel zahtev Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 za kmetijsko-okoljske podukrepe	SKOP/KOP – HAB – predavanje	Občinska dvorana Hrpelje-Kozina **	18.00
14. 12.	Mastitis – vnetje vimena	SKOP/KOP – REJ – predavanje	Tolmin, kinodvorana Tolmin *	9.30
14. 12.	Stanje ogroženih travniških vrst ptic ter tehnološka priporočila za upravljanje posebnih travniških habitatov	SKOP/KOP – HAB – predavanje	Tolmin, kinodvorana Tolmin *	9.30
19. 12.	Zimska rez vinske trte	SKOP/KOP – IVG – prikaz	Brje-Logi, v vinogradu ***	10.00
19. 12.	Zimska rez vinske trte	SKOP/KOP – IVG – prikaz	Zavino-Grlice, v vinogradu ***	13.00
20. 12.	Zimska rez vinske trte	SKOP/KOP – IVG – prikaz	Slap – kmečki turizem Žorž, v vinogradu ***	14.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Dodatne informacije dobite po telefonu, št.: (02) 043 01 32.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
11. 12.	– Pomen in omejitve pridelave koruze v kolobarju – Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah – Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah – Do na ravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. deteljno-travnih mešanic	SKOP/KOP – KOL in ZEL – predavanje	Gasilski dom Slovenska Bistrica	10.00

Podatke zbral: Jernej Demšar, Sektor za kmetijsko svetovanje, KGZS

Tretji Lombergarjev sadjarski posvet

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

Čas: petek,
14. december 2007

Organizator posveta: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju s Svetovalno službo za sadjarstvo in vinogradništvo iz Južne Tirolske (Beratungsring)

Kraj posveta: Dvorana Zavarovalnice Maribor, Cankarjeva ul. 3 v Mariboru

Program posveta

- 8.00–9.00 Prijava udeležencev posveta in pogostitev s kavo
9.00–9.30 Pozdrav udeležencem in odprtje posveta
(Peter Vrisk, predsednik KGZS, Stane Klemenčič, direktor KGZ Maribor)
9.30–10.30 Tehnološke izkušnje v pridelavi sort gala in cripps pink
(Edmund Ebner, Beratungsring, Južna Tirolska)
10.30–11.30 Tehnološke izkušnje s pridelavo sorte fuji in njenimi kloni
(Markus Knoll, Beratungsring, Južna Tirolska)

11.30–12.30 Tehnološke izkušnje s sorto braeburn in njenimi kloni ter novo klubsko sorto kanzi
(Markus Bradwalter, Beratungsring, Južna Tirolska)

12.30–14.00 Odmor za kosilo

14.00–15.00 Južnotirolske izkušnje s prehodom iz integrirane v ekološko pridelavo jabolk
(Ulrich Kiem, Beratungsring, Južna Tirolska)

15.00–15.15 EUREPGAP – nov izziv ali ovira
(Katarina Kresnik, Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu)

15.15–15.30 Izkušnje z zatiranjem jablanovega škrlupa v ekološkem varstvu jablane 2007
(Gustav Matis, Jože Miklavc, Miro Mešl, Boštjan Matko, KGZ Maribor, in Peter Zdravec, SC Maribor)

15.30–15.45 Izkušnje s pridelavo novih sort jabolk v Sadjarskem centru Bi-lje
(Nikita Fajt, SC Bilje)

15.45–16.00 Pomen natančnega določanja in upoštevanja obiralnega okna glavnih sort jabolk
(Peter Zdravec, SC Maribor)

16.00–16.15 Domače izkušnje s pridelavo sorte fuji
(Zlatka Gutman Kobal, KGZ Maribor, Vlado Korber in Simon Arnšek, Sadjarstvo Mirozan)

Vsi referati posveta so uvrščeni v seznam predavanj SKOP in KOP.

Udeležnina znaša 10 evrov in jo boste poravnali v času med 8. in 9. uro pred začetkom posveta. Med glavnim odmorom za kosilo boste deležni okrepčila.

Združenje turističnih kmetij Slovenije Uspešnih prvih deset let

Za praznovanje desete obletnice združenja, ki povezuje 310 turističnih kmetij iz vse Slovenije, so člani izbrali Terme Zreče, kjer je 4. novembra leta 1997 potekala ustanovna skupščina. »Desetletno uspešno delo združenja je pokazalo, da sta povezanost turističnih kmetij in sodelovanje s strokovnimi institucijami prava pot za učinkovito promocijo in razvoj turizma na kmetijah,« je ob obletnici poudarila dolgoletna predsednica združenja Vilma Topolšek.

Nosilce turistične dejavnosti na kmetijah in številne goste so poleg Vilme Topolšek, ki vodi združenje že od ustanovitve, pozdravili tudi: Iztok Jarc, minister za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, Peter Vrisk, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, in mag. Marjan Hribar, generalni direktor Direktorata za turizem na Ministrstvu za gospodarstvo.

Vilma Topolšek je poudarila, da so aktivnosti, ki jih je združenje izvajalo ob strokovni pomoči Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje, pomembno prispevale k razvoju ponudbe turističnih kmetij. Številne promocijske aktivnosti so pripomogle k vsaj za 30 odstotkov večji zasedenosti v primerjavi s letom 1997, seveda pa tudi k večjemu obisku slovenskega podeželja.

Združenje je postalo strokoven in pomemben sogovornik Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, Ministrstvu za gospodarstvo in Slovenski turistični organizaciji. Brez njihove strokovne in finančne podpore kmetje sami ne bi mogli zagotoviti finančnih virov za številne aktivnosti, usposabljanje in razvoj.

V desetih letih delovanja je združenje učinkovito zastopalo interese svojih članov, saj je s pomočjo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pristojnim ministrstvom posredovalo številne predloge in pripombe v zvezi s predpisi, ki se nanašajo na turistično dejavnost na kmetiji.

V sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo so pripravili že šest izdaj barvnega kataloga slovenskih turističnih kmetij v petih jezikih, ki so ga potrošniki tako v Sloveniji kot v tujini sprejeli z velikim navdušenjem. Število kmetij, predstavljenih v katalogu, se je povečevalo, tako je bilo v prvem katalogu leta 1998 predstavljenih 120 kmetij, v letošnjem katalogu pa že 179 kmetij. Na združenju so poskrbeli tudi za zelo privlačno predstavitev ponudbe turističnih kmetij na uradnem slovenskem turističnem portalu www.slovenia.info, kjer so kmetije predstavljene že od leta 1999. Izvedli so več kot sto predstavitev na sejnih v Sloveniji in tujini ter poskrbeli za več sto prispevkov o turističnih kmetijah v domačih in tujih medijih ... S tem so vplivali na večjo prepoznavnost in naklonjenost ponudbi turističnih kmetij pri potrošnikih.

V sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo regijskih kmetijsko-gozdarskih zavodov so izvedli vrsto usposabljanj za nosilce turistične dejavnosti na kmetiji, od tečajev tujih jezikov do tečajev za boljše komuniciranje z gosti s pomočjo e-pošte in delavnic na temo vodenja knjig na turistični kmetiji. Prav ta usposabljanja so prispevala k boljši informiranosti in usposobljenosti kmetov, ki se ukvarjajo s turizmom, s tem pa seveda tudi k višji kakovosti storitev.

R. P.

Srečanje ptujskih kmetic

Letos smo skupaj z Društvom kmetic mestne občine Ptuj organizirali že drugo srečanje na Ptuj. Zbrale smo se v Minoritskem samostanu, kjer nas je nagovoril vodja kmetijske svetovalne službe KGZS – Zavod Ptuj Peter Pribožič. Po ogledu samostana smo odšle na Šolski center Kmetijske šole Ptuj na Grajenščaku, kjer so nas pričakale učiteljice praktičnega pouka Jerica Korpar, Ana Vindiš in Ida Obrar, ki so nam razkazale šolski dom in posestvo ob domu. Ob kozarčku šolskega vina nas je poz-

dravil podžupan mestne občine Ptuj Mirko Kekec, Vida Babšek in Lidija Petek pa sta z učenkami pripravili pogostitev.

Po toplen obroku so si ob dobrotah, ki so jih spekle članice Društva kmetic mestne občine Ptuj, predstavnice društev v prijetnem druženju izmenjale svoje izkušnje. Ob koncu srečanja se nam je pridružil še ravnatelj kmetijske šole dr. Vladimir Korošec, ki je predstavil možnost vključitve društev v LAS.

Terezija Meško

Vrnitev iz KOP v SKOP

Zaradi sprememb osnutka Programa razvoja podeželja 2007–2013 je možna vrnitev iz Kmetijsko-okoljskega programa (KOP) v Slovenski kmetijsko-okoljski program (SKOP).

V septembrski številki Zelene dežele smo vas seznanili s spremembami, ki jih je prinesla za vlagatelje zahtevkov ukrepov II. osi potrditev Programa razvoja podeželja za RS za obdobje 2007–2013 (PRP). Zaradi sprememb in dopolnitev uredb o plačilih za ukrepe 2. osi, ki so nastale kot posledica sprejetja PRP za RS 2007–2013, so se pri posameznih podukrepih KOP spremenili pogoji za izvajanje.

Zaradi morebitnih težav pri izvajanju podukrepov, ki bi jih pri posameznih kmetih lahko prinesle te spremembe, je KGZS pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja dosegla, da boste lahko vlagatelji, ki ste se znašli v takem položaju, prestopili nazaj iz KOP v SKOP. Seveda pa boste morali do konca petletnega obdobja, za katerega ste se obvezali v preteklem programskem obdobju, izpolnjevati vse pogoje SKOP. Izvedba vrnitve v SKOP bo mogoča ob sprejetju spremembe in dopolnitve uredbe o plačilih za ukrepe druge osi iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 v letih 2007–2013. Predvideno je, da bo ta stopila v veljavo v začetku decembra 2007. Vlaganje zahtevkov bo mogoče le decembra 2007, zato vse zainteresirane pozivamo, da aktivno spremljate dogajanje na tem področju, saj osebnega pozivanja vlagateljev ne bo. Vrnitev iz KOP v SKOP ne bo mogoča za vlagatelje, pri katerih je bila s kontrolo v letu 2007 ugotovljena kršitev pogojev KOP.

Po informacijah z MKGP do nadaljnega ne bo možno novo vstopanje v KOP z izjemo v podukrep ekološkega kmetovanja. To pomeni, da vsi tisti, ki se boste vrnili iz KOP v SKOP, po izteku SKOP-ove pogodbe ne boste mogli na novo vstopiti v KOP, razen če bo prišlo do ponovne sprostitve vstopa v KOP. Ob tem je treba poudariti, da je večina plačil za ukrepe v SKOP nižja v primerjavi s plačili za podukrepe v KOP.

Za vse dodatne informacije so vam na voljo kmetijski svetovalci na izpostavah kmetijsko-gozdarskih zavodov KGZS.

Dr. Jernej Demšar

O prehrani domačih živali

Letos smo Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije že 16. zapored organizirali posvet o prehrani domačih živali imenovan Zdravčev – Erjavčevi dnevi. Posveta se je udeležilo 170 poslušalcev, ki so z zanimanjem spremljali predstavitev referatov in posterjev. Zaradi precej pereče in dokaj nejasne problematike glede pridelovanja in krmljenja rastlin, ki jih je človek gensko spremenil zaradi določenih prednosti pred običajnimi rastlinami iste vrste, smo želeli na posvetu nekaj teh nejasnosti razjasniti.

Predvsem je neupravičen strah pred GSR (gensko spremenjenimi rastlinami), ki so odporne na herbicide in žuželke. S sprejetjem nove evropske zakonodaje o označevanju in sledljivosti, ki je stopila v veljavo leta 2004, so bili dani pogoji za prekinitvev moratorija za gensko spremenjene organizme (GSO), ki je trajal vse od leta 1998, ko v Evropi ni bil odobren noben GSO za trženje, hrano, krmo ali

pridelovanje. Z ukinitvijo moratorija se v Evropi pričakuje povečanje števila GSO v celotni preskrbovalni verigi od polja do mize.

Po že omenjeni uvodni temi je posvet potekal po posameznih tematskih sklopih. Govora je bilo o nutrigenetiki in nutrigenomiki, antioksidantih v prehrani živali, oceni oskrbe slovenskih porabnikov z maščobnimi kislinami iz mleka in mlečnih izdelkov, kontaminaciji krme z nekaterimi mikotoksini v Sloveniji. Sledili so referati tujih in domačih avtorjev na temo prehrane goved, prašičev, koz in piščancev. Predstavljene so bile nove tabele krmnih vrednosti za osnovno krmo v alpskem prostoru in primerjava dveh različnih metod določanja hranilnih vrednosti močne krme in referat na temo Prezimna ozelenitev njivskih površin, zanimiv predvsem zaradi ozeleznitve njivskih površin preko jesenskih in zimskih mesecev (SKOP in KOP ukrepi). Na posvetu je bilo predstavljenih tudi 23 referatov in 4 posterji.

Janez Lebar

V spomin Ireni Bantan (1956–2007)

Jesen je za nas, kmete, čas poslavljanja od minulega leta. Čakamo na zimo, ki jo potem prežene pomlad, polna življenja in veselja. Nikoli si nismo misli, da se bomo v eni od jeseni z žalostjo v srcih poslavljali od Irene Bantan, po rodu Prekinje, rojene v Križevcih pri Ljutomeru. Jeseni je torej začela živeti in jeseni se je poslovila.

Za Ireno prav vsi, ki smo jo poznali, najdemo predvsem pozitivne besede. Bila je sodelavec v pravem smislu besede. Ko si potreboval njeno pomoč, ni nikoli rekla ne. Vzela si je čas, poslušala, nato pa pomagala – na svoj topel in

prisrčen način. Za dosego svojih ciljev ni hodila po drugih, saj takšen način odnosa do ljudi zanjo ni obstajal, in tudi če se ji je godila krivica, ni vzklopela. Njena posebnost je bila, da je vedno našla jasne in prepričljive besede. Rada je bila tudi v družbi, tako na strokovnih ekskurzijah, izletih kot tudi na ekskurzijah po pašnih planinah, ki se jih je pogosto udeleževala in pojasnjevala, da zato, ker želi ugotoviti, do kod sežejo njene telesne zmožnosti.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Sodelavci Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana

Promocijska kampanja za meso Meso z znanim poreklom

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v drugi polovici oktobra in prvi polovici novembra izvajalo zadnjo od letošnjih skupno petih promocijskih kampanj. Z njo izpostavlja in opozarja na sistem, ki z delovanjem služb v njegovi sestavi v Sloveniji zagotavlja potrošnikom varno in kakovostno meso znanega porekla. Ministrstvo je letos v okviru tovrstnih promocijskih aktivnosti že vključilo področje ekološke in integrirane pridelave, slovenskih zaščitene kmetijskih pridelkov oziroma živil ter mleka.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano med svoje temeljne aktivnosti uvršča postopke in skrb za to, da do krožnikov pride varna in kakovostna hrana znanega porekla. Meso je pri tem deležno pozornosti, ki ne dopušča naključij v nobenem od vzrejnih in tehnoloških postopkov na poteh od travnikov in njiv pa vse do krožnikov. Prireja go-

vejega (15 odstotkov), prašičjega (9 odstotkov) in perutninskega mesa (6 odstotkov) ter mesa drobnice (1 odstotek) predstavlja kar 31 odstotkov skupne vrednosti slovenske kmetijske proizvodnje. Z izbranimi orodji, predvsem z intenzivnim oglaševanjem na televiziji in prek plakatov ter s tiskanimi oglasi v revijah in dnevnih časnikih, želi ministrstvo vplivati na boljšo informiranost potrošnikov o sistemih sledljivosti in označevanja na področju mesa.

Pri spremljanju učinkov početja na področju generične promocije ministrstvo beleži pozitivne odzive tako medijev kot potrošnikov ter kmetov in živilskopredelovalne industrije. Poleg aktualnih kmetijskopoličnih tem se v medijih pojavlja vse več pozitivnih zgodb o vlogi in pomenu večnamenskega kmetijstva ter razvoja podeželja, kar je ministrstvo v okviru promocijskih kampanj tudi želelo doseči. *R. P.*

Končan 3. slovenski vinogradniško-vinarski kongres Nove smeri razvoja vinske dejavnosti

V kongresnem centru Hotela Habakuk je sredi novembra potekal tretji slovenski vinogradniško-vinarski kongres z mednarodno udeležbo. Kongres je bil strokovnega značaja in je bil namenjen predvsem vinarjem in vinogradnikom vseh treh vinorodnih dežel ter stroki. Na kongresu je bilo prisotnih več kot 360 udeležencev, med njimi tudi nekateri ugledni gostje iz Nemčije, Avstrije, z Madžarske, Hrvaške in iz Srbije. Udeležilo se ga je tudi veliko študentov s treh slovenskih univerz.

Po uvodnem nagovoru predsednika organizacijskega odbora kongresa dr. Staneta Klemenčiča so zbrane pozdravili še častni gostje, in sicer predsednik državnega sveta Franc Sušnik, državna sekretarka s kmetijskega ministrstva Branka Tome, predsednik KGZS Peter Vrisk in župan Maribora Franc Kangler. Vinogradniško-vinarski kongres je zagotovo najširši in največji strokovni forum na področjih, povezanih s slovenskim vinom in razvojem te dejavnosti. Ker je organiziran vsakih pet let, je predvsem priložnost za jasno opredelitev in vizijo za prihodnost.

Na kongresu so že prvi dan številni priznani strokovnjaki predstavili referate, povezane z zadnjimi dognanji stroke na vseh področjih. Med njimi si posebno pozornost zasluži uvodni referat, ki so ga skupaj pripravile slovenske strokovne institucije, o pregledu aktualnega stanja v slovenskem vinogradništvu in vinarstvu. Drugi dan kongresa so zaznamovale trženjske vsebine, vsebine, povezane z ekološkim vinogradništvom, in konec s sklepi kongresa. *R. P.*

Oddaja Za vas in mesto

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s svojimi prispevki sodeluje pri nastajanju kmetijske televizijske oddaje Za vas in mesto, ki jo lahko gledate vsako nedeljo na TV Pika ob 11. uri (ponovitev ob ponedeljkih ob 15.30 in ob sredah ob 9.30), na Media TV in TV AS. Oddaje si lahko kadarkoli ogledate tudi prek svetovnega spleta na www.skledar.si.

Spremembe zakona o gostinstvu

Novo sprejeti Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu (Ur. l. RS, št. 60/07) prinaša tudi nekaj novosti za turistične kmetije.

Najpomembnejša sprememba za turistične kmetije je, da kmetije lahko opravljajo gostinsko dejavnost tudi na prireditvah, povezanih s predstavitvijo podeželja ali tradicionalnimi običaji, in ne le doma, na kmetiji, pri čemer sme nuditi le jedi in pijače iz domačega okolja.

Novost je tudi, da kmetije lahko opravljajo turistično dejavnost kot dopolnilno dejavnost na podlagi zakona o kmetijstvu ali pa na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe (npr. s. p., d. o. o.), in sicer pod pogoji, ki jih glede obsega in pogojev določajo predpisi, ki urejajo opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

To pomeni, da mora nosilec turistične dejavnosti na kmetiji, registriran kot samostojni podjetnik, izpolnjevati pogoje kot samostojni podjetnik (npr. glede pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavarovan mora biti kot podjetnik posameznik, ne pa kot kmet), lahko zaposluje, pri obsegu dejavnosti pa je omejen z dohodkom, kot je določen v zakonu o kmetijstvu, oz. z obsegom zmogljivosti in lastno surovino, kot jih določa uredba o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Dovoljenje za točenje drugih pijač po novem izda pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti (občina), in ne več pristojna upravna enota.

Nekaj sprememb je tudi glede nadzora. Pomembno je, da mora biti za objekt, v katerem namerava pravna oseba, samostojni podjetnik ali fizična oseba (kmet, sobodajalec) opravljati gostinsko dejavnost, pridobljeno uporabno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

Prav tako je novost to, da uresničevanje pogojev glede zagotavljanja varnosti živil in varnosti ter zdravja pri delu nadzoruje pristojni zdravstveni inšpekcijski organ.

Milena Kulovec

Na obisku pri Marti Sever, kmetici leta 2007

Ostala sem ista

»Kljub naslovu sem še vedno ostala tista Marta, kot me pozna velik krog ljudi: preprosta, pripravljena poslušati in po svojih najboljših močeh tudi pomagati. Včasih veliko pomeni že topla beseda, prijateljski nasvet ali sočutje,« pravi **Marta Sever** iz Šalamencev pri Puconcih, letošnja kmetica leta po izboru Zveze kmetov Slovenije.

Že ko ji je pri vsega enem letu umrl oče, je podedovala polovico kmetije. Po osnovni šoli je končala dveletno kmetijsko šolo v Rakičanu, za kaj več ni bilo denarja. Navezanost na zemljo in živino je bila tako močna, da se je po enem letu dela v tujini z možem vrnila na domačijo, kjer sta z umnim in pridnim de-

lom na skopi gorički zemlji izšolala tri svoje otroke, poleg tega pa tudi Martino polsestro in polbrata. Sedem let je tudi negovala na bolniško posteljo priklenjeno mamo.

Z denarjem iz kmetovanja sta temeljito preuredila in obnovila domačijo, danes pa je 9-hektarska živinorejska kmetija (od tega je 2,5 hektarja gozda) tudi solidno opremljena s kmetijskimi stroji. Kmetija je doslej prejela številna priznanja za kmetovanje in urejenost, Marta je prejela priznanja za svoje izvrstne krušne izdelke. Zelo aktivna je v kulturi, piše pesmi, skeče in krajše zgodbe, več kot 30 let je bila nepogrešljiva tudi pri pripravi in vodenju kulturnih programov ob različnih priložnostih. Polnih 20 let je bila med najaktivnejšimi pri delovanju domačega aktiva kmečkih žena, pozneje pa se je priključila Društvu podeželskih žena Gornja Radgona, ki jo je za letošnji izbor tudi prijavilo.

G. G.

Zelena dežela na Radiu Ognjišče

Predstavitvena oddaja Zelena dežela o dogajanjih v slovenskem kmetijstvu, v kateri sodelujejo strokovnjaki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, je vsak drugi in četrti četrtek v mesecu ob 13.20 in traja 30 minut. Poslušate jo lahko na frekvencah Radia Ognjišče, prek satelita in interneta.

Če slučajno zamudite oddajo, lahko posnetke oddaj poslušate na spletni strani Radia Ognjišče: <http://audio.ognjisce.si/>.